

Wyrok z dnia 14 kwietnia 2009 r.

III PK 61/08

Nie można przyjąć, że ta sama praca (faktycznie wykonywana) jest jednocześnie, w tym samym czasie świadczona na rzecz innego podmiotu w ramach równoległego stosunku pracy.

Przewodniczący SSN Herbert Szurgacz, Sędziowie SN: Bogusław Cudowski, Małgorzata Gersdorf (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 kwietnia 2009 r. sprawy z powództwa Bernardy K. przeciwko Tadeuszowi S. o wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz odszkodowanie w związku z rozwiązaniem umowy o pracę, na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 4 marca 2008 r. [...]

1. o d d a l i ł skargę kasacyjną,
2. zasądził od Bernardy K. na rzecz Tadeusza S. kwotę 675 (sześćset siedemdziesiąt pięć) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Powódka Bernarda K. domagała się od pozwanego Tadeusza S. łącznej kwoty 156.018,27 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz odszkodowania w związku z rozwiązaniem stosunku pracy.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2008 r. [...] Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu oddalił powództwo w całości. Sąd ustalił, że powódka zatrudniona była w okresie od 1 stycznia 2002 r. do dnia 21 czerwca 2005 r. w Przedsiębiorstwie Zagranicznym „A.-D.” z siedzibą w R. na stanowisku dyrektora Ośrodka Jeździectwa i Rehabilitacji w J. Pełnomocnikiem przedsiębiorstwa od 1985 r. był pozwany. Sąd ustalił także, że prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w

Rzeszowie z dnia 17 stycznia 2006 r. [...] zasądzono od tegoż przedsiębiorstwa na rzecz powódki kwotę 143.929,92 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i dni wolne od pracy od 1 stycznia 2002 r. do 21 czerwca 2005 r. oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, a prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 22 grudnia 2005 r. [...] zasądzono na rzecz powódki od tego samego podmiotu odszkodowanie w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracodawcy.

Sąd Okręgowy przyjął, że stosunek pracy wiązał powódkę z Przedsiębiorstwem Zagranicznym „A.-D.”, a nie z pozwanym. Wątpliwości co do podmiotu zatrudniającego nie przejawiała powódka do momentu pojawienia się trudności z wyegzekwowaniem zasądzonych kwot. Nie uzasadnia to jednak żądania względem pozwanego, który nie jest legitymowany biernie w niniejszym sporze, co uzasadniało oddalenie powództwa.

Rozpatrując sprawę na skutek apelacji powódki Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z dnia 4 marca 2008 r. [...] apelację tę oddalił. Sąd Apelacyjny przyjął, że istnieje stan związania sądów prawomocnymi rozstrzygnięciami w sprawach pracowniczych, potwierdzającymi status Przedsiębiorstwa Zagranicznego „A.-D.” jako pracodawcy. W tej sytuacji w ocenie Sądu Apelacyjnego nie sposób było przyjąć, że pracodawcą powódki był pozwany.

Skargę kasacyjną od wyroku wniósł pełnomocnik powódki, zarzucając naruszenie art. 365 § 1 k.p.c., przez przyjęcie, że moc wiążącą prawomocnego wyroku ma nie tylko sentencja, lecz także uzasadnienie, art. 244 k.p.c. i 252 k.p.c., przez wadliwe przyjęcie, że ustalenia faktyczne i poglądy prawne przyjęte w uzasadnieniu prawomocnych wyroków mają walor dokumentu urzędowego, art. 378 § 1 k.p.c., przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji i nierozpatrzenie zarzutów dotyczących kwalifikacji stosunku prawnego łączącego powódkę z pozwanym oraz naruszenie art. 3 k.p., art. 22 k.p. oraz art. 22 § 1¹ k.p., przez ich błędną wykładnię polegającą na generalnym odrzuceniu możliwości istnienia stosunku pracy łączącego powódkę z pozwanym, gdy ta sama praca świadczona przez powódkę została uznana za element stosunku pracy łączącego powódkę z PZ „A.-D.” i przyjęcie, że hipotetyczne istnienie stosunku pracy pomiędzy tym podmiotem a powódką jest przeszkodą wyłączającą możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności pozwanego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie znajduje uzasadnienia. Przede wszystkim nieuzasadniony jest zarzut naruszenia wymienionych w skardze norm procesowych. Skarżący usiłuje wywieść, że stanowiska sądów orzekających wynikały z treści uzasadnienia prawomocnych rozstrzygnięć dotyczących należności powódki ze stosunku pracy. Stwierdzenie takie nie ma waloru prawdziwości. Należy przecież przypomnieć, że oznaczenie stron postępowania nie wynika z treści uzasadnienia wyroku, ale ujęte jest w jego komparycji. Niezależnie od tego wyroki wymienione jako wyroki zasądza-jące określone należności wyraźnie określiły od kogo i na czyją rzecz oraz z jakiego tytułu należności te zostały zasądzone. Rozstrzygnięcia te potwierdziły, że pracodawcą powódki - czego zresztą sama powódka nie kwestionowała - było Przedsiębiorstwo Zagraniczne „A.-D.”. Sądy prawidłowo uznały się za związane prawomocnymi rozstrzygnięciami ujętymi w postaci dokumentów urzędowych - wyroków sądowych - stanowiących dowód tego stanu. W tej sytuacji prawidłowo przyjęto, że stosunek pracy nie łączył powódki z pozwanym.

Nie sposób także twierdzić, że nie doszło do rozpoznania sprawy w granicach apelacji i określonych w niej zarzutów. Sąd odwoławczy rozpoznał sprawę w tym zakresie, a jedynie nie przychylił się do stanowiska powódki odnośnie do łączącego ją z pozwanym stosunku prawnego po jej myśli. Nie oznacza to jednak, by uchybił obowiązkowi należytego rozpoznania apelacji.

W zakresie zarzutów naruszenia prawa materialnego Sąd Najwyższy dostrze-ga rangę problemu faktycznego, przedstawionego przez stronę powodową, jednak jego rozstrzygnięcie w granicach skargi kasacyjnej określonych przez stronę powo-dową nie jest możliwe. Strona powodowa usiłuje bowiem wykazać, że pracodawcą powódki był pozwany, a nie - jak określała to wcześniej - Przedsiębiorstwo Zagraniczne „A.-D.”. Stanowisko takie nie zasługuje na uwzględnienie. Powódka podnosiła bowiem w postępowaniach zakończonych prawomocnymi orzeczeniami zasądzającymi na jej rzecz określone należności, że pracę swą świadczyła na rzecz wymienionego przedsiębiorstwa. Nie sposób zatem przyjąć, że ta sama praca (jako okoliczności faktyczne) mogła być jednocześnie, w tym samym czasie świadczona na rzecz innego podmiotu w ramach równoległego stosunku pracy. Oznaczałoby to bowiem, że za te same działania powódce należy się wynagrodzenie od dwóch róż-nych podmiotów, a zatem że miałyby otrzymać dwukrotną kompensatę za raz tylko

wykonaną pracę. Należy podkreślić, że zarzuty kierowane obecnie przez powódkę nie wynikają z jej wątpliwości co do osoby pracodawcy, ale z niemożności uzyskania zaspokojenia od niego istniejących należności. Przy tym istnieje, jak w stanie faktycznym sprawy podmiot, który - jak się wydaje - czerpał korzyści z zatrudnienia powódki. Nie sposób jednak problemu tego rozstrzygać, jak chciałby tego skarżący, przy użyciu konstrukcji prawnej stosunku pracy. Stosunek pracy, jak wynika z prawomocnych rozstrzygnięć, łączył powódkę i Przedsiębiorstwo Zagraniczne „A.-D.”, czego podważyć nie można w niniejszym postępowaniu. Natomiast z uwagi na zakres określone przez stronę powodową granice skargi kasacyjnej, w ramach których skonstruowano zarzuty naruszenia jednej tylko instytucji prawnej - instytucji stosunku pracy, Sąd Najwyższy nie miał możliwości badania okoliczności faktycznych sprawy z innego punktu widzenia.

Z tego względu Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====